

Complexnummer: 515570

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Gansenhoef

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

515571, 515572, 515573, 515574, 527268

Woonplaats

Maarsssen

Gemeente

Stichtse Vecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Zandpad 29, 3601 NA te Maarsssen

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), TOEGANGSHEK EN RONDBOOGBRUG (3), APPELSCHUUR (4), BRUG (5). Op de oostelijke oever van de Vecht, tussen Maarsssen en Breukelen ligt de historische buitenplaats Gansenhoef. In 1655 werd het huis met poortgebouw naar ontwerp van de Amsterdamse architect Philip Vingboons gebouwd in opdracht van Raymond de Smeth, deze had in 1654 het beplante terrein gekocht van Lucas Rotgans. Het huis staat afgebeeld in Vingboons Afbeeldsels der voornaamste Gebouwen (1674) en is thans nog, in iets gewijzigde vorm, aanwezig. Zeventiende-eeuwse ontwerptekeningen en kaarten tonen het huis op een rechthoekig omgracht terrein met een dwarsgracht en een geometrische invulling met boomgaarden en hakhoutbosjes; gravures van Stoopendaal (1719) laten een rijk uitgevoerde aanleg zien met vormbomen, lanen, hoog geschoren hagen en tuinbeelden. Van deze aanleg is niets meer over: in de negentiende eeuw wordt de dwarsgracht gedempt en het poortgebouw afgebroken (kadastrale kaart 1832); in ca.1870, als de aangrenzende buitenplaatsen Hogevecht en Otterspoor in het bezit van Gansenhoef komen, worden de rechte waterlopen in slingervorm vergraven aansluitend op de vijver van Otterspoor (gravure Lutgers 1870). Door verkaveling (het oostelijke deel Otterspoor in 1904 en het noordelijke deel in 1984) is van deze landschappelijke aanleg een restant overgebleven.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De HISTORISCHE BUITENPLAATS GANSENHOEF is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- als representatief voorbeeld van het werk van de architect Philip Vingboons;
- als vroeg (XVIIb/c) voorbeeld van een buitenplaats aan de Vecht;
- als onderdeel van de reeks buitenplaatsen aan de Vecht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515571

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2003
Kadaster deel/nr	82638/179

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Maarsssen	Stichtse Vecht	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarsssen	K			306

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: (Zandpad 29; op de bijbehorende kaart aangegeven met nr.1) HOOFDGEBOUW (Gansenhoef).

Het bakstenen, blokvormige hoofdgebouw uit 1655 is gebouwd in sobere Hollands-classicistische stijl naar ontwerp van architect Philip Vingboons; vóór 1832 is het huis aan de achterzijde met een koepelvormige aanbouw uitgebreid (trappenhuis en een koepelkamer); in de tweede helft van de 19de eeuw is de halfronde prieelvormige uitbouw tegen de zijgevel gebouwd. Het op T-vormige grondslag gebouwde pand bestaat uit twee bouwlagen onder een hoog opgaand met Oud-Hollandse pannen gedekt, afgeplat schilddak met gemetselde schoorstenen op de nokeinden. De gevels worden geleed door 19de-eeuwse Empire-vensters, behalve het hoge venster in de linker zijgevel en een enkel schuifvenster met roedenverdeling. De symmetrische vijf traveeën brede voorgevel heeft centraal een risalerende, omlijste ingangspartij waarvoor een klein bordes is. De ingangspartij bestaat uit een deur met bovenlicht, een zesruits verdiepingsvenster en een vierruits dakkapel onder een driehoekig fronton. De zuidelijke zijgevel heeft in het midden een vensteras van twee zesruitsvensters en een omlijste dakkapel met driehoekig fronton en een hijsbalk (een identieke dakkapel in de noordgevel). Rechts daarvan een 19de-eeuwse halfronde uitbouw op een natuurstenen fundament bestaande uit vier zandstenen zuilen bekroond door een fries van metopen en trigliefen waarop een houten balustrade. De beglazing is in de twintigste eeuw aangebracht, want een afbeelding van Lutgers (ca.1870) toont een open uitbouw zonder glas. Op de verdieping dubbele balkondeuren. In de noordelijke zijgevel is een groot gotisch rondboogvenster over de hoogte van de bel-étage en verdieping. De achtergevel heeft drie hoekafschuiningen, waarin een tienruitsvenster op de bel-étage en een keldervenster, behalve bij het middelste venster dat een balkonnetje met smeedijzeren hekwerk heeft. Dakkapel met segmentvormige fronton. In het INTERIEUR is ondermeer van belang de ruimte-indeling die bepaald wordt door de lange gang (middenas); de achthoekige koepelkamer met een gestuct buffet in Lodewijk-XVI stijl; cassetteplafond in de halfronde uitbouw; Restauratie 1984-1988.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Gansenhoef) is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- vanwege het in oorsprong 17de-eeuwse hoofdgebouw gebouwd naar ontwerp van de architect Ph. Vingboons (1655), dat in het begin van de 19de eeuw van zijn huidige uiterlijk is voorzien;
- van belang voor het oeuvre van de architect Philip Vingboons;
- vanwege de 18de-eeuwse koepeluitbouw aan de achtergevel;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de tuin- en parkaanleg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 515572

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2003
Kadaster deel/nr	82638/185

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maarszen	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarszen	K			305
Maarszen	K			306

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: (bij Zandpad 29; op de bijbehorende kaart aangegeven met nr.2) HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Gansenhoef.

Achter het huis Gansenhoef ligt een restant van een aanleg in landschapsstijl uit ca.1870. Aan de 17de-eeuwse geometrische aanleg herinnert de huisplaats, de middenas die in de vorm van een zichtas behouden is en het tracee van de waterlopen waarin de rechthoekige omgrachting nog te herkennen is; stukken boomgaard. Het huis ligt iets van de weg af, in de 19de-eeuw bereikbaar via een flauw verlopende, gebogen oprijlaan (Topografische Militaire Kaart 1887-1892), die in 1904 door grondverkoop is verkort tot het huidige tracee: een recht pad met een scherpe bocht naar het huis. De aanleg in landschapsstijl is achter het huis gesitueerd, waarbij het reliëf en de slingerende waterpartij de meest beeldbepalende elementen vormen; enkele oude bomen (beuken, eiken, iepen en een moerascypres van ca.250 jaar). De ruimtelijke structuur berust, gezien de plaats van de koepelkamer en de situering van enkele oudere bomen, op drie zichtlijnen: in noordelijke richting over de vijverarm naar Nieuwersluis; - middenas over de heuvel aan de andere zijde van de vijver naar open weiden, thans boomgaard; - in noordoostelijke richting naar Tienhoven. Structuurbepalend is de serpentinevormige waterpartij, die oorspronkelijk doorslingerde op de aangrenzende terreinen van Otterspoor en Hogevecht; rondom een slingerend padenpatroon. Ten westen van het huis staat nog een solitaire plataan en een beuk (noordwest).

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Gansenhoef is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de kleinschalige aanleg in landschapsstijl uit ca.1870;
- vanwege de visueel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515573

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2003
Kadaster deel/nr	82638/146

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Maarszen	Stichtse Vecht	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarszen	K			306

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: (bij Zandpad 29; op de bijbehorende kaart aangegeven met nr.3) TOEGANGSHEK EN RONDBOOGBRUG behorende tot de buitenplaats Gansenhoef.

Aan de noord- en zuidzijde van het terrein staan twee identieke 19de-eeuwse toegangshekken, waarvan alleen het hek aan de zuidzijde binnen de historische aanleg valt. Tussen de hardstenen geblokte hekpijlers met het opschrift 'Ganzen' 'Hoef' is een dubbel spijlenhekwerk, deels van smeedijzer en deels van gietijzer, en halfronde zijstukken. Het hek staat op een bakstenen rondboogbrug.

Waardering

TOEGANGSHEK EN RONDBOOGBRUG zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als markering van de toegang tot de buitenplaats;
- vanwege de ornamentele waarde;
- als monumentaal en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515574

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2003
Kadaster deel/nr	82638/158

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Maarsssen	Stichtse Vecht	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarsssen	K			305

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4: (bij Zandpad 29; op de bijbehorende kaart aangegeven met nr.4) APPELSCHUUR behorende tot de buitenplaats Gansenhoef.

Ten noordoosten van het huis staat een houten appelschuur oorspronkelijk laat-19de-eeuws. De op rechthoekige grondslag opgetrokken schuur staat op een gecementeerde bakstenen plint waarop één bouwlaag onder een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak. In de kopse gevel (west) een dubbele deur met rechts daarvan een tweelichtvenster en een luik in de top; in de oostgevel een nieuwe deur en een tweelicht topvenster. De noordelijke zijgevel is voorzien van twee deuren met bovenlicht en een zesruitsvenster; de zuidelijke gevel van een vierruitsvenster en een gekoppeld vierruitsvenster.

Waardering

APPELSCHUUR is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Schuur(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 527268

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2003
Kadaster deel/nr	82726/172

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maarssen	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maarssen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maarssen	K			306

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: (Zandpad 29; op de bijbehorende kaart aangegeven met nr. 5) BRUG op de buitenplaats Gansenhoef, gelegen in de oprijlaan naar het huis over de waterloop aldaar.

De brug is gebouwd als gemetselde boogbrug, vermoedelijk 19de-eeuws. In later tijd is de brug verbreed door aan beide zijden een betonconstructie aan te brengen. De natuurstenen afdekplaten zijn hierop aangebracht.

Waardering

BRUG op de buitenplaats Gansenhoef is van algemeen belang:

- als ornamenteel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument